Transcript Podcast #001 - In wisselwerking huist de potentie tot evolutie

Welkom bij de podcast van Stichting Sezen. In deze reeks schetst Wim van Dinten een nieuw wereldbeeld. Je ontdekt daarmee hoe we zijn vastgelopen en je krijgt zicht op een nieuw en hoopvol toekomstperspectief. [Muziek]

Wim van Dinten: Goedendag. Ik houd me al heel lang bezig met het fenomeen dat we eigenlijk niet meer samen tot conclusies kunnen komen, en dat er voortdurend meningen worden geventileerd waar we ook weer aandacht aan geven. Maar dat in alles blijkt dat we geen aandacht meer hebben voor hoe iets wordt of geworden is. En dat daarmee vaak helemaal weg is waar het nou juist om gaat.

Je ziet dat we in een toestand zijn geraakt waarbij we uitgaan van ons denken en van onszelf en dat we alles vanuit die optiek benaderen. Maar ja, dan zijn er net zoveel mensen en net zoveel denkwijzen als er mensen rondlopen. Dus het effect is dat je een *pool* krijgt van reacties en nog meer reacties waarbij de moderne media nog helpen ook om dat uit te dragen. Maar je ziet in alle westerse landen en ook daarbuiten dat er niet een perspectief is waarbij hoe wij geworden zijn ertoe doet. Geen gewicht krijgt. En als je dat wel doet, dan kom je natuurlijk terug bij de aarde die 4,5 miljard jaar oud is, 4500 miljoen jaar oud is, en waarin al wat je nu ziet, landschappen maar al ook al het leven, geworden is uit wisselwerking.

Die wisselwerking is dan dat de aarde om de zon draait en de aarde om zijn eigen as draait en de maan om de aarde draait en dat op de aarde allerlei stoffen zijn die in wisselwerking in die omstandigheden hebben geleid tot wat we in die 4500 miljoen jaren nu kunnen ervaren en herkennen, waaronder onszelf. En je ziet dat die manier van naar onszelf kijken, hoe wij geworden zijn en wat we daarin zijn, als het ware verdrongen is door de wisselwerking in ons hoofd die we denken noemen. En wat we daarin als regels en modellen willen maken, uitrollen. En dan ook de omgeving en omstandigheden zo willen maken dat het voor ons aangenaam is. Wat natuurlijk als effect heeft dat al wat in wisselwerking *wordt* daardoor wordt aangetast. Kijk maar naar hoe wij omgaan in de landbouw met allerlei stoffen om leven te vernielen dat er voor leven werkelijk toe doet. Zoals bijen om maar eens een soort te noemen. Maar ook hoe wij mensen verdringen die niet meer tot ontwikkeling kunnen komen in een wereld waarin je alleen maar uitgaat van regels en systemen en modellen terwijl die mensen juist willen uitgaan van hoe ze *geworden* zijn.

En je ziet dat in die westerse wereld nu een lijn loopt waarbij de president van de Verenigde Staten roept in zijn toespraak tot de Verenigde Naties dat het idee van klimaatverandering de grootste oplichterij is die de wereld ooit heeft meegemaakt en dat dat wordt gedaan door mensen die dom zijn. Tja. Zou de man ooit wel eens hebben rondgelopen en hebben waargenomen wat leven is en hoe het ontstaat? Want hij gaat alleen maar uit van zichzelf en van zijn denken voor zover hem dat helpt. En hij drukt alle betekenis uit in geld en getallen.

© 2025

En wij gaan er ook nog in mee. Ook de media gaan erin mee, nemen het serieus. En je ziet zelfs dat in Amerika er ondernemers zijn die zover gaan dat ze zeggen dat als we op aarde niet meer kunnen voortbestaan, we dan op Mars verder zouden kunnen gaan.
Hoe dom wil je het hebben? Hoe blind kun je zijn? Op Mars is er ook wisselwerking, maar niet één waaruit het leven kon ontstaan. Het is een kosmisch fenomeen dat wat uit wisselwerking kan ontstaan tot leven heeft geleid zoals we dat hier hebben. En daarmee zeg ik wat weg is: dat in wisselwerking de potentie tot evolutie huist. Dat wil dus zeggen dat er niet iets geschapen is aan leven, maar is ontstaan en ontstaat en ook wij ontstaan eruit. En dat wij mensen - die bij elkaar gezien hooguit een half miljoen jaar nu als mens op de aarde leven, als menselijke soort op de aarde leven - natuurlijk maar een fractie van die tijd hebben waarin al wat leeft kan ontstaan, en dat dat zo dominant geworden is dat het verdringt wat uit wisselwerking ontstaat met onze omgeving.

Het is eigenlijk ongelooflijk, hoe je zo dom kunt zijn dat je eigen ontstaan niet meer tot gelding komt. En het is methode geworden. Dus je ziet dat in de Jeugdzorg of in het onderwijs kinderen leren léren in wisselwerking met anderen, leren taal met anderen. Niet van een computerprogramma waarin je woordjes herhaalt. Je leert het op een hele andere manier. De filosoof Kant heeft dat ook wel gezien: dat de wisselwerking in ons hoofd - ons denken - ons kenmerkt en ook dat we heel makkelijk switchen naar wisselwerking met onze omgeving. En hij noemde dat ons enorm synthetisch vermogen. En dat was omstreeks 1800. En je ziet dat we nu leven in 2025 en dat synthetisch vermogen eigenlijk verschrikkelijk is afgebroken, omdat die wisselwerking met onze omgeving niet meer het gewicht krijgt wat het voor alle leven heeft en ook voor onszelf heeft.

Het is natuurlijk duidelijk als je die balans weer herstelt tussen die vormen van wisselwerking, dat je dan aandacht hebt voor *worden* en *wordingsgeschiedenis*. Ook voor problemen die zijn ontstaan. Hoe is de oorlog tussen Oekraïne en Rusland *geworden*? Hoe is de oorlog in Soedan *geworden*? De genocide in Rwanda *geworden*? De narigheid en de teleurstelling in het Midden-Oosten? De wordingsgeschiedenis is steeds weg. En degene die die een grote bek hebben en uitgaan van hun denken en alle betekenis in geld en getallen uitdrukken, krijgen ook nog zoveel aanzien dat ze daarin leidend zijn, met een korte ei.

‘Uitgaan van wisselwerking waarin de potentie tot evolutie huist’ leidt tot een andere definitie van duurzaamheid. Dat is: al wat is ontstaan moet kunnen blijven ontstaan. Niet door menselijke interventies kunnen worden geblokkeerd of afgebroken of beschadigd, wat nu grootschalig plaatsheeft en als duurzaamheid bekend staat. Nee, in die vorm van wisselwerking, die honoreren, huist duurzaamheid. Niet in een stofje CO_2 onderdrukken of stikstof onderdrukken. Dat helpt wel wat. Maar het is het wezenlijke veranderen van de manier van hoe wij met de wereld omgaan en met onszelf omgaan en met elkaar omgaan. En het zit natuurlijk ook in het onderwijs. Het zit in hoe wij mensen helpen die in zorg zijn geraakt. Hoe wij met technologie omgaan. Hoe wij naar AI kijken. Hoe wij energie opwekken. Hoe wij met fossiele brandstof omgaan, waarbij we wat in 4500 miljoen jaren aan energie is ontstaan in zo'n 200 jaar opgebruiken. Dat kan niet anders dan leiden tot een vervuiling van de wereld. Ik wil het in de komende podcasts graag met u hebben over het perspectief wat je krijgt, als je weer uitgaat van hoe wij zijn ontstaan en het 't gewicht geeft wat het heeft, zonder dat we daarmee dat wat wij bedacht hebben en bedenken

© 2025

veronachtzamen, maar wel de plek geven die in balans is met ons eigen zijn en voortbestaan.

[Muziek] Ben je nieuwsgierig naar wat dit nieuwe wereldbeeld doet met jouw ideeën en ervaringen? Neem dan contact met ons op. En wie weet ontmoeten we elkaar in één van onze volgende podcasts en delen we jouw ideeën en ervaringen met anderen. Onze contactgegevens [e-mail of bel] vind je in de omschrijving bij deze podcast. Daarin staat ook hoe je het boek Voor wie niet naar Mars wil verhuizen bestelt. Wim van Dinten zet daarin dit nieuwe wereldbeeld uiteen.

© 2025